

eller væsentligt ernærer sig ved egne Hænders Gjerning. Det kunde jo se ud som en Begunstigelse at blive fritaget for Nævningehvervet. Vi hørte igaar, at det var et Hverv, som ikke gjerne Nogen gaar til, uden at han er nødt til det. Jeg opfatter dog imidlertid ikke Bestemmelserne i § 63 som en Begunstigelse. Jeg tror, at de snarere bør opfattes som en Udelukkelse; thi Reglen er jo nemlig den i Forbindelse med de øvrige Bestemmelser i Lovforslaget, at Enhver, der ernærer sig udelukkende eller væsentligt af sine Hænders Gjerning, bliver forbigaaet paa de Lister, som skulle udarbejdes over dem, som kunne kaldes til Nævninger, og han bliver ikke optagen paa disse Lister, undtagen han ialtfald selv ubetydeligt begjærer det. Dersom man vil tænke sig en saadan Ordning angaaende Valglisterne til Folkethinget — og det er jo dem, som ligge til Grund for Nævningelisterne — en Ordning, som gik ud paa, at man udelukker Enhver, som ernærer sig ved sine Hænders Gjerning, forsaavidt han ikke selv forlangte at blive optagen, saa tror jeg ikke, at en saadan Ordning vilde blive modtagen med nogen Paaskjønnelse, og jeg tvivler ogsaa om, at den her i dette Tilfælde vil blive det. Man kunde dernæst spørge: Hvem er det, som udelukkende eller væsentligt ernærer sig ved sine egne Hænders Gjerning? Hvem kommer ind under denne Kategori? Som en Klasse, der utvivlsomt maatte falde ind derunder, skal jeg først nævne vor talrige og hæderlige Husmands Klasse her i Landet. Om de Medborgere, som høre til denne Klasse, maa man vistnok utvivlsomt kunne sige, at de enten udelukkende eller væsentligt ernære sig ved deres egne Hænders Gjerning. Altsaa blive ifølge § 63 Medlemmerne af denne Klasse — Medborgere udelukkede, hvis ialtfald ikke hver enkelt søger for, at han kommer paa Listerne. Jeg tror, at, naar man kjender noget til Forholdene paa Landet, saa vil man snart have dannet sig den Overbevisning, at der ikke kan være nogen Grund til at udelukke denne Klasse fra at kunne kaldes til Nævningehvervet. Det er ikke saa ganske sjældent, at man ser, at en Husmand bliver valgt enten til Formand i Sogneraadet eller til andre Tilidsahverv, som han besidder baade Dygtighed og de andre fornødne Egenskaber til at bestrejde og bestyre, saa jeg tror ikke, at det bør billiges, at Lovforslaget tilfigter paa Forhaand at udelukke denne store Klasse af Medborgere fra Nævningehvervet; men dernæst maa der vel til dem, som ernære sig ved deres egne Hænders Gjerning, ogsaa regnes alle egentlige Haandværkere, først og fremmest Haandværksvende og formobentlig endel af Mestrene med. Det kan være, at man kan sige om en Mester, som har et stort Etablissement og holder mange

ernærer sig ved egne Hænders Gjerning; men der er som bekendt mangfoldige Haandværksmestre, der arbejder med egne Hænder ligesaa fuldt som deres Folk, om de holde nogen, og der er mangen en Haandværksmester, som ingen Folk holder, men ene driver sin Profession alene ved sine egne Hænders Gjerning. Altsaa, ogsaa denne Klasse af Medborgere vil blive udelukket ifølge § 63 for at kunne kaldes til Nævningehvervet, selvforstaaeligt bestandig, saafremt de ikke enkeltvis hver især begjære at blive optagne paa Listene. Heller ikke for denne Klasse af Medborgeres Vedkommende kan jeg finde det rigtigt eller anbefaleligt saaledes principielt at udelukke dem fra Nævningehvervet. Jeg tror ogsaa, at der i den Klasse saavel som i Husmandsklassen findes saa mangfoldige dygtige Kræfter, som man ikke skal give Afkald paa til et saa vigtigt Hverv, ligesom det ogsaa maatte være en borgerlig Ret for disse Medborgere at kunne paa samme Maade som andre Borgere i Staten blive kaldede til et saadant Tilidsahverv, som Nævningehvervet under alle Omstændigheder er. Jeg kommer dernæst til at omtale den Maade, paa hvilken Marskifterne over dem, der skulle kaldes til Nævninger, blive udarbejdede. Dette sker ifølge Lovforslagets § 72 ved et Udvalg — man kunde ogsaa gjerne kalde det en Kommission — bestaaende af en af Kongen bestiftet Formand, det vil naturligtvis sige, en efter vedkommende Ministers Foreskilling bestiftet Formand, af to af vedkommende Landsrets Formand bestiftede Medlemmer, det var de tre, og endelig endnu to, altsaa et Mindretal, som vælges henholdsvis af det eller de Amtsraad og den eller de Kjøbstadskommunalbestyrelser, som findes i vedkommende Nævningekreds. Man vil altsaa se, at efter disse Bestemmelser er det Regeringens Embedsmænd, der have Flertal i det Udvalg, som skal bestemme, hvem der skal optages paa Marsklisten over Nævningerne og altsaa i Aarets Løb kunne kaldes til Deltagelse i dette vigtige Hverv. Det hedder i § 75, at dette Udvalg skal kalde til Nævninger, altsaa opføre paa Marsklisten, saadanne Mænd, som paa Grund af deres Dygtighed, Retfindighed og Selvstændighed anses for de mest egnede og værdige til Nævningehvervet. Jeg veed ikke, hvorledes man tænker at væge sig mod den Mistanke, at den Kommission, hvis Flertal er ubetvøvet af Regeringen, vil finde Regeringens politiske Tilhængere for at være de, den anser for mest egnede og værdige til Nævningehvervet. Der findes i saa Deniende Udtalelser i Processkommissionens Motiver til det foreliggende Forslag, der ere haardere, end jeg vilde have tilladt mig her i Salen at bruge dem. Disse Udtalelser findes blandt Andet i Motiverne Side 43, hvor det hedder: „At lægge Valget i Hænderne paa administrative Statsembedsmænd er en Fremgangsmaade, der